

V Bruseli 10. mája 2021
(OR. en)

8396/21

COPS 174
POLMIL 61
CIVCOM 72
EUMC 98
CFSP/PESC 447
CSDP/PSDC 228
HYBRID 24
DISINFO 11

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8280/21
Predmet:	Závery Rady o bezpečnosti a obrane

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o bezpečnosti a obrane, ktoré Rada schválila na zasadnutí 10. mája 2021.

ZÁVERY RADY O BEZPEČNOSTI A OBRANE

1. Pripomínajúc svoje závery o bezpečnosti a obrane zo 17. júna 2020 a v nadväznosti na vyhlásenie členov Európskej rady z 26. februára 2021 je Rada i naďalej pevne rozhodnutá pokročiť vo vykonávaní programu Únie v oblasti bezpečnosti a obrany s cieľom prevziať viac zodpovednosti za vlastnú bezpečnosť. EÚ je odhodlaná vykonávať strategický program na roky 2019 – 2024, a to prostredníctvom strategickejšieho smerovania a zvyšovania kapacity EÚ konať autonómne. Konkrétne to znamená, že EÚ bude presadzovať svoje záujmy a hodnoty, posilňovať svoju odolnosť a pripravenosť účinne riešiť všetky bezpečnostné hrozby a výzvy a podporovať mier a bezpečnosť. EÚ je naďalej odhodlaná posilňovať svoju schopnosť konať ako globálny garant bezpečnosti prostredníctvom svojej operačnej angažovanosti, najmä misií a operácií v rámci SBOP, ako aj prehĺbovať spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti bezpečnosti a obrany, zvyšovať investície do obrany a posilňovať rozvoj civilných a vojenských spôsobilostí a operačnej pripravenosti v rámci Únie. Únia je tiež naďalej odhodlaná úzko spolupracovať so svojimi partnermi, najmä kľúčovými medzinárodnými organizáciami a kľúčovými regionálnymi partnermi. Posilnenie EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany bude prínosom pre globálnu a transatlantickú spoluprácu vychádzajúcu z medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, ktorého jadrom je OSN, ako aj pre účinný multilateralizmus. Rada potvrdzuje svoj záväzok úzko spolupracovať s NATO v súlade s vyhlásením členov Európskej rady z 26. februára 2021.

Rada zdôrazňuje, že sa vzhľadom na globálny nárast nestability podnikli závažné kroky, a že je potrebné plne vykonávať úlohy a iniciatívy, najmä tie, ktoré sa začali realizovať od roku 2016 v nadväznosti na globálnu stratégiu EÚ, ako aj posilňovať politiky, nástroje a prostriedky EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany.

2. Rada víta pokračujúcu prácu na ambicióznom a praktickom dokumente s názvom Strategický kompas, v rámci ktorého sa čo najlepšie využije celý súbor nástrojov EÚ vrátane civilných a vojenských politík, nástrojov a prostriedkov. Strategický kompas posilní a usmerní vykonávanie úrovne ambícií v oblasti bezpečnosti a obrany dohodnutej v novembri 2016 v kontexte globálnej stratégie EÚ. Táto práca prispieva k ďalšiemu rozvoju spoločnej európskej bezpečnostnej a obrannej kultúry, vychádzajúcej z našich spoločných hodnôt a cieľov, pričom sa rešpektuje osobitná povaha bezpečnostnej a obrannej politiky členských štátov. Na tento účel sa v Strategickom kompase vymedzia politické usmernenia, konkrétne čiastkové a celkové ciele na ďalších 5 až 10 rokov v oblastiach, ako sú napríklad krízové riadenie, odolnosť, rozvoj spôsobilostí a partnerstvá. Jeho súčasťou budú konkrétne harmonogramy na účely rýchleho vykonávania a uľahčenia pravidelného preskúmania na politickej úrovni.
3. Rada v tejto súvislosti uznáva, že vôbec prvá komplexná 360-stupňová analýza hrozieb voči EÚ, ktorá sa na základe podkladov spravodajských služieb členských štátov vykonala v rámci jednotnej kapacity EÚ na analýzu spravodajských informácií, a ktorá sa členským štátom predložila v novembri 2020, je spolu s ostatnými vstupmi významným príspevkom k príprave Strategického kompasu. Uznáva, že tieto prvé a cenné skúsenosti a získané poznatky by mali viesť k pravidelnejšiemu a komplexnejšiemu procesu spravodajskej analýzy hrozieb a výziev pre EÚ, a to na základe dobrovoľných príspevkov členských štátov. Rada zdôrazňuje význam prebiehajúcich neformálnych reflexií v členských štátoch, ktoré sú súčasťou fázy strategického dialógu. Vyzýva vysokého predstaviteľa, aby prvý návrh Strategického kompasu predložil na rokovanie Rady v novembri 2021 na účely jeho prijatia členskými štátmi v marci 2022 v súlade s vyhlásením členov Európskej rady z 26. februára 2021.

4. Pripomínajúc cennú podporu, ktorú ozbrojené sily členských štátov EÚ poskytli civilným orgánom v súvislosti s pandémiou COVID-19, Rada zdôrazňuje význam civilno-vojenskej koordinácie pre podporu zmierňovania následkov katastrof a humanitárnej pomoci. Vyzýva ESVČ a útvary Komisie, aby ďalej prispievali k celkovej pripravenosti a odolnosti EÚ, a to najmä prostredníctvom civilnej ochrany, rešpektujúc pritom právomoci členských štátov, existujúce mandáty a nadväzujúc na už vykonanú prácu, v závislosti od ďalších podnetov a usmernení, ktoré poskytnú členské štáty.
5. Rada, zdôrazňujúc význam vzájomnej pomoci a solidarity v súlade s článkom 42 ods. 7 ZEÚ a článkom 222 ZFEÚ, víta pokračujúcu prácu a pokrok, ktorý sa dosiahol pri posilňovaní spoločného chápania vykonávania článku 42 ods. 7 ZEÚ, najmä prostredníctvom simulačných cvičení a politických rokovaní založených na možných scenároch. Očakáva, že dokument, v ktorom sa zhrnú poznatky identifikované v rámci týchto cvičení a politických rokovaní založených na možných scenároch sa členským štátom predloží do konca roku. Rada tiež vyzýva, aby sa pokračovalo v reflexii, a aby sa uskutočňovali ďalšie cvičenia, aj so zameraním na kybernetické otázky, v ktorých sa prejaví solidarita medzi členskými štátmi. Rada pripomína, že povinnosťami, ktoré pre členské štáty vyplývajú z článku 42 ods. 7 ZEÚ, nie je dotknutá osobitná povaha bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov. Pripomína tiež, že NATO zostáva naďalej základom kolektívnej obrany pre tie štáty, ktoré sú jeho členmi.

6. Rada opäťovne zdôrazňuje vplyv, ktorý majú environmentálne otázky a zmena klímy na bezpečnosť a obranu, a vyzýva, aby sa v súlade so závermi Rady o diplomacii v oblasti klímy a energetiky z 25. januára 2021 komplexne vykonával spoločný plán v oblasti zmeny klímy a obrany. Rada v tejto súvislosti potvrdzuje, že je potrebné úzko spolupracovať s členskými štátmi a hľadať príležitosti užšej spolupráce s príslušnými medzinárodnými partnermi, ako sú napríklad OSN, NATO, OBSE a Africká únia (AÚ). Nabáda členské štáty, aby prispeli konkrétnymi opatreniami a vyzýva vysokého predstaviteľa, aby aj zo svojej funkcie podpredsedu Komisie a vedúceho Európskej obrannej agentúry predložil prvú výročnú aktualizáciu procesu vykonávania v prvom polroku 2022.
7. Rada potvrdzuje svoje záväzky voči akčnému plánu EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť. Naďalej bude presadzovať vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 a na tomto základe uplatňovať rodové hľadisko vo všetkých civilných a vojenských akciách v rámci SBOP, s osobitným dôrazom na počet žien vo všetkých funkciách vrátane riadiacich. Rada tiež potvrdzuje svoje záväzky voči akčnému plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu. Osobitná pozornosť by sa mala venovať ochrane civilných osôb a detí počas ozbrojených konfliktov v súlade s príslušnými usmerneniami, a to aj pokiaľ ide o misie a operácie v rámci SBOP.

Posilnenie civilnej a vojenskej operačnej angažovanosti Únie

8. V posledných rokoch EÚ výrazne rozšírila svoju operačnú kapacitu a svoje pole pôsobnosti. Rada zdôrazňuje kľúčový príspevok 11 civilných a 6 vojenských misií a operácií v rámci SBOP k celosvetovému mieru a bezpečnosti v rámci integrovaného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam, a tým aj k bezpečnosti Únie a jej občanov. Rada tiež vyzýva, aby sa posilnili a spružnili civilné a vojenské operačné záväzky EÚ s cieľom zvýšiť ich účinnosť, ako aj zabezpečiť vyššiu úroveň pripravenosti civilných a vojenských kapacít EÚ, pokiaľ ide o reakciu na naliehavé krízy. Opakuje a zdôrazňuje tiež, že je mimoriadne potrebné, aby členské štáty poskytovali dostatočné prostriedky a personál pre všetky civilné a vojenské misie a operácie v rámci SBOP a niesli za to zodpovednosť, s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie ich mandátov a dôveryhodnosť činností EÚ a vyzýva, aby sa ďalej skúmala príprava stimulov zameraných na zlepšenie vytvárania síl.

Rada tiež vyzýva, aby sa pokračovalo v úsilí s cieľom zabezpečiť, že EÚ bude môcť vykonávať tie typy misií a operácií v rámci SBOP, ktoré sú uvedené v úrovni ambícií z roku 2016, a to v rámci celého spektra úloh spojených s krízovým riadením, a vyzýva, aby prebehla ďalšia reflexia, pokiaľ ide o možné využitie článku 44 ZEÚ a preskúmanie možností včasného a efektívneho rozhodovacieho procesu. Podporuje užšiu spoluprácu, koordináciu, ako aj vytváranie prepojení medzi operačnou angažovanosťou členských štátov a misiami a operáciami v rámci SBOP s prihliadnutím na mandáty a ciele, ako aj na rozhodovací proces EÚ, a vyzýva, aby na túto tému prebehla ďalšia reflexia.

9. Rada víta prebiehajúci pokrok vo vykonávaní posilneného mandátu misie EUTM Mali a jej užšiu spoluprácu s misiami EUCAP SAHEL Mali a EUCAP SAHEL Niger v súlade s regionalizáciou civilných a vojenských činností v rámci SBOP v regióne Sahel, ako aj prácu v širšom rámci Koalície pre Sahel. Zdôrazňuje význam rýchlej a konkrétnej podpory pre miestnych partnerov v centrálnej časti Mali a Burkiny Faso, ktorá je prioritou, ako aj v Nigeri. Rada tiež víta integráciu spoločného úlohového zoskupenia pre špeciálne operácie Gazelle do misie EUTM Mali. Vyzýva, aby sa do vojenských výcvikových misií v rámci SBOP podľa potreby začlenilo mentorstvo.

V súlade so závermi Rady o Africkom rohu Rada potvrdzuje odhodlanie EÚ zmobilizovať celú škálu svojich nástrojov a politík na podporu svojich strategických priorít v tomto regióne. Rada v tejto súvislosti vyzdvihuje prínos posilneného mandátu operácie EUNAVFOR Atalanta k pretrvávajúcemu odhodlaniu EÚ podporovať mier a bezpečnosť v Africkom rohu a opätovne zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné podporiť misiu EUTM Somalia plánovanými kapacitami, aby mohla plniť svoj mandát. Uznáva tiež význam pokračujúcej prítomnosti operácie EUFOR Althea v Bosne a Hercegovine. Rada tiež víta ďalšie predĺženie mandátu misie EUAM Ukraine o tri roky a posilnený príspevok jej štyroch pobočiek. Víta tiež obnovenie mandátu misie EUMM Georgia, najmä posilnenie jej analytických kapacít.

10. Rada víta obnovenie mandátu operácie EUNAVFOR MED Irini na dva roky do 31. marca 2023. V súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN bude operácia Irini naďalej prispievať k vykonávaniu zbrojného embarga OSN voči Líbyi a pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok proti obchodovaniu so zbraňami, pričom bude vykonávať inšpekcie a monitorovať podozrivé činnosti nestranným a účinným spôsobom¹. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje význam rezolúcie BR OSN č. 2570, ako aj obnovenia rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2292 (2016). Vyzýva všetky vlajkové štáty, aby konali v dobrej viere a spolupracovali pri inšpekciách, ktoré vykonávajú prostriedky nasadené v rámci operácie, a vyzýva všetky štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie s cieľom účinne predchádzať porušovaniu embarga. Zdôrazňuje svoje odhodlanie urobiť všetko pre to, aby prispela k účinnému presadzovaniu rezolúcie BR OSN č. 2292 a následných rezolúcií, a vyzýva ESVČ, aby v spolupráci s operáciou Irini ďalej posilňovala strategickú komunikáciu. Rada opätovne potvrdzuje ponuku a pripravenosť EÚ prispieť k budovaniu kapacít a odbornej príprave líbyjskej pobrežnej stráže a námorníctva prostredníctvom operácie Irini, a tiež napríklad prostredníctvom núdzového trustového fondu EÚ pre Afriku (EUTF), ktorého súčasťou je okrem iného program Komisie na podporu integrovaného riadenia hraníc a migrácie v Líbyi (SIBMMIL). Rada opätovne potvrdzuje záväzok EÚ naďalej podporovať mierový proces pod vedením OSN prostredníctvom integrovaného prístupu EÚ. Víta tiež pokračujúcu prítomnosť misie EUBAM Libya v Líbyi a jej úsilie a úspechy pri podpore líbyjských orgánov v oblasti riadenia hraníc, presadzovania práva a trestného súdnictva.

¹ V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1970 (2011) a následnými rezolúciami vrátane rezolúcií BR OSN č. 2292 (2016) a č. 2526 (2020).

11. Rada berie na vedomie, že prepojenie medzi aspektmi vnútornej a vonkajšej bezpečnosti nadobúda čoraz väčší význam, a vyzýva, aby sa posilnilo úsilie o zlepšenie synergií medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ, ako aj medzi aktérmi v oblasti SBOP a SVV. Zdôrazňuje tiež význam zvyšovania informovanosti EÚ a jej schopnosti reagovať vo všetkých fázach cyklu konfliktu – od včasného varovania a predchádzania konfliktom až po krízové riadenie, stabilizáciu a budovanie mieru. Rada tiež víta prebiehajúcu prácu na zlepšovaní odolnosti misií a operácií v rámci SBOP a schopnosti čeliť okrem iného hybridným hrozbám, kybernetickým útokom a dezinformačným kampaniam, najmä v zhoršujúcom sa bezpečnostnom prostredí, a vyzýva, aby sa využívali koordinované komunikačné stratégie a posilnila civilná a vojenská koordinácia a spolupráca, a to aj v oblastiach, ako sú napríklad zdravotnícky odsun a strategická evakuácia.
12. Rada víta zriadenie Európskeho mierového nástroja (EPF) a jeho budúci príspevok k posilneniu úlohy EÚ ako globálneho garanta bezpečnosti tým, že partnerom ponúkne komplexnú podporu vo vojenskej a obrannej oblasti a vyplní existujúce medzery v oblasti budovania kapacít, a to najmä poskytovaním vojenského vybavenia prostredníctvom dohodnutého rámca. Pripomína tiež celosvetovú územnú pôsobnosť EPF a význam zabezpečenia kontinuity a súdržnosti s existujúcimi opatreniami, ako aj začatia nových činností v súlade s integrovaným prístupom EÚ. Pomocné opatrenia budú sprevádzané primeraným a dôkladným posúdením rizika a silnými zárukami, pričom sa zachová schopnosť rýchlo reagovať na konflikty a krízy. Rada vyzýva, aby sa EPF urýchlene pripravil na využívanie a aby členské štáty a vysoký predstaviteľ s podporou ESVČ predložili návrhy pomocných opatrení a náležite pritom zohľadnili priority činnosti EÚ vymedzené Európskou radou a Radou, s cieľom vykonávať prvé pomocné opatrenia od júla 2021. Rada pripomína, že cieľom EPF je posilniť schopnosť partnerských krajín predchádzať krízam a reagovať na ne a prispieť k ich odolnosti, aby mohli lepšie chrániť svoje obyvateľstvo. Rada zdôrazňuje, že EPF podporuje okrem iného vojenské aspekty operácií na podporu mieru, pripomína však, že nebude financovať spôsobilosti, ktoré sú financované z rozpočtu Únie, a že Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI – Globálna Európa) bude mať zásadný význam pre čo najkompletnejšiu podporu opatrení súvisiacich s rozvojom

a spoluprácou v oblasti mieru a bezpečnosti, a to aj vďaka využívaniu jeho pilierov a modalít, najmä pomoci zameranej na budovanie kapacít vojenských aktérov na podporu rozvoja a bezpečnosti pre rozvoj (CBDS). Rada v záujme ďalšieho posilnenia integrovaného prístupu EÚ vyzýva, aby medzi Radou, ESVČ a Komisiou prebiehala intenzívna a pravidelná koordinácia s cieľom zabezpečiť komplementárnosť a zabrániť akejkoľvek duplicite alebo medzerám, najmä medzi NDICI a EPF.

13. Rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby bolo plánovanie a velenie EÚ efektívnejšie. V tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje význam útvaru pre plánovanie a vedenie vojenských operácií (MPCC). Rada pripomína, že je potrebné zabezpečiť primerané personálne obsadenie prostredníctvom príspevkov členských štátov a čo najskôr riešiť zostávajúce potreby MPCC v oblasti infraštruktúry a bezpečnej komunikácie. Rada sa k tejto otázke vráti najneskôr do novembra 2021 s cieľom dohodnúť sa na ďalšom postupe.

Zdôrazňuje tiež význam útvaru pre plánovanie a vedenie civilných operácií (CPCC) a širšieho úsilia, a to aj prostredníctvom spoločného podporného koordinačného útvaru (JSCC), pre posilnenie úlohy EÚ ako garanta civilnej a vojenskej bezpečnosti.

14. Rada tiež uznáva, že civilné krízové riadenie je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým, vzhľadom na jeho významný prínos k reforme sektora bezpečnosti, stabilite a právnomu štátu, ktorý tiež pomáha podporovať miestnu zodpovednosť hostiteľských krajín. Rada víta celkový pokrok dosiahnutý pri vykonávaní paktu o civilnej SBOP, ktorého cieľom je posilniť kapacity civilnej SBOP, jej účinnosť, flexibilitu, pohotovosť a prepojenie s ostatnými aktérmi EÚ. Oceňuje tiež pokrok ESVČ a útvarov Komisie na úrovni EÚ a členských štátov na vnútroštátnej úrovni a vyzýva, aby sa civilné spôsobilosti rozvíjali prostredníctvom štruktúrovanejšieho a strategickejšieho procesu, a to aj prostredníctvom príslušnej odbornej prípravy a posilnenia synergií medzi civilnými a vojenskými oblasťami. Rada pripomína, že je potrebné zvýšiť viditeľnosť civilnej SBOP, ako aj zintenzívniť úsilie o posilnenie vzájomne výhodných partnerstiev s príslušnými medzinárodnými organizáciami a partnerskými krajinami, ktoré majú rovnaké hodnoty a ciele ako EÚ, a to pri plnom rešpektovaní inštitucionálneho rámca EÚ.

Vzhľadom na výročnú konferenciu o preskúmaní, ktorá sa uskutoční v novembri 2021, Rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty, ESVČ a útvary Komisie pokračovali v úsilí o plné vykonanie paktu o civilnej SBOP, ktoré by sa malo dosiahnuť do začiatku leta 2023, pričom sa sústredia na body určené na rok 2021, na ktorých sa dohodla Rada v decembri 2020. Rada uznáva, že vykonávanie paktu o civilnej SBOP bude tiež základom pre ďalšiu prácu, a to aj v oblasti civilného krízového riadenia po roku 2023.

15. Rada v rámci posilňovania spolupráce EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany a krízového riadenia vyzdvihuje úsilie Európskej akadémie bezpečnosti a obrany šíriť medzi členskými štátmi hlbšie pochopenie SBOP ako základnej súčasti SZBP, pokiaľ ide o odbornú prípravu a vzdelávanie v oblasti SBOP, a to aj prostredníctvom poskytovania odbornej prípravy pred nasadením pre misie a operácie v rámci SBOP a zbližovania kompetencií civilných expertov, ako aj vojenských dôstojníkov.

Posilnenie obranných iniciatív EÚ

16. Rada so záujmom očakáva pokračovanie vykonávania stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO) v súlade s usmerneniami poskytnutými v rámci strategického preskúmania PESCO v novembri 2020, najmä prostredníctvom príslušného odporúčania Rady, v ktorom sa stanovujú presnejšie ciele pre splnenie väčších záväzkov. Do novembra 2021 očakáva tiež revíziu rozhodnutia Rady, ktorým sa stanovuje spoločný súbor pravidiel riadenia projektov PESCO. Zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby projekty PESCO priniesli konkrétne výsledky alebo dosiahli plnú operačnú spôsobilosť pred koncom nadchádzajúcej fázy PESCO (2021 – 2025)². Súhlasí s tým, že je potrebné, aby členské štáty zúčastňujúce sa na PESCO zlepšili plnenie všetkých väčších záväzkov s osobitným zameraním na prístup spolupráce a operačnú pripravenosť, a so záujmom očakáva nové ambiciózne projekty PESCO do novembra 2021 s prihliadnutím na zistenia a odporúčania CARD pre riešenie nedostatkov v operačnej oblasti a oblasti spôsobilostí, ako aj výročnú správu vysokého predstaviteľa o PESCO založenú na národných plánoch vykonávania, ktorá sa má predložiť do júla 2021.

² Projekty uvedené v dodatku 2 k prílohe k záverom Rady o strategickom preskúmaní PESCO za rok 2020.

Rada tiež víta výzvu adresovanú Kanade, Nórsku a Spojeným štátom, aby sa zúčastnili na projekte PESCO v oblasti vojenskej mobility v súlade s tromi rozhodnutiami, ktoré prijala a v ktorých sa stanovilo, že ich účasť na tomto projekte spĺňa všeobecné podmienky, za ktorých sa na účasť na jednotlivých projektoch PESCO môžu výnimočne prizvať tretie štáty, ako sa uvádza v rozhodnutí (SZBP) 2020/1639 z 5. novembra 2020. Partneri, ktorí spĺňajú tieto všeobecné podmienky, by mohli byť výnimočne prizvaní, aby sa v budúcnosti zúčastnili na jednotlivých projektoch PESCO v súlade s procesom prizvania uvedeným v rozhodnutí (SZBP) 2020/1639, a to aj na základe jednomyseľného rozhodnutia Rady.

17. Rada víta rýchle vykonávanie Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu (EDIDP), najmä financovanie šiestnástich projektov z výziev na predkladanie návrhov z roku 2019 vrátane deviatich projektov, ktoré sú spojené s projektmi PESCO, čo je príkladom posilnenej súdržnosti medzi iniciatívami EÚ v oblasti obrany. Rada tiež očakáva rýchle prijatie rozhodnutia o udelení grantu v súvislosti s výzvami na predkladanie návrhov na rok 2020 a víta pokrok vo vykonávaní prípravnej akcie pre výskum v oblasti obrany a spustenie projektov napríklad v oblasti prelomových technológií. Víta tiež prijatie nariadenia o Európskom obrannom fonde (EDF) a očakáva prijatie ambiciózneho ročného pracovného programu na rok 2021, ktorý bude v súlade s prioritami rozvoja spôsobilostí EÚ vyplývajúcimi z plánu rozvoja spôsobilostí. EDF zohráva kľúčovú úlohu pri podpore konkurencieschopnosti, efektívnosti a inovačnej kapacity európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne v celej Únii, cezhraničnej spolupráce, prelomových technológií a cezhraničnej účasti malých a stredných podnikov (MSP). Rada nabáda Komisiu, aby uľahčila prístup MSP a netradičných dodávateľov, a tiež podporovala investície do dodávateľského reťazca v sektore obrany. Vyzýva tiež členské štáty a príslušné inštitúcie, aby pokračovali vo svojej práci na posilňovaní a zlepšovaní bezpečnosti dodávok, pokiaľ ide o výroby a technológie z oblasti obranného priemyslu.

18. Rada víta Akčný plán pre synergie medzi civilným, obranným a vesmírnym priemyslom, ktorý predložila Komisia a v ktorom sa rešpektujú právne základy a rôzna povaha jednotlivých programov a iniciatív EÚ vrátane civilnej povahy vesmírneho programu EÚ. Rýchle a úplné vykonávanie tohto akčného plánu v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami a na základe zapojenia všetkých členských štátov pomôže EÚ udržať si technologickú výhodu vďaka konkurencieschopnejšej strategickej priemyselnej a technologickej základni, a to aj v oblasti bezpečnosti a obrany, a vďaka aktívnejšej úlohe startupov, MSP a výskumno-technologických organizácií. Rada tiež so záujmom očakáva pripravovaný plán Komisie týkajúci sa kľúčových technológií v oblasti bezpečnosti a obrany, ktorý bude obsahovať možnosti podpory výskumu, technologického rozvoja a inovácie a zníženia našich strategických závislostí, pokiaľ ide o kritické technológie a hodnotové reťazce. Rada by uvítala, keby sa do týchto možností podľa potreby čo najviac premietli poznatky získané z vykonávania PADR (prípravných akcií v oblasti obrany)/EDIDP/ERF. V tejto súvislosti by mala byť užitočným príspevkom práca Európskej obrannej agentúry (EDA) v oblasti kritických technológií, a to aj prostredníctvom zastrešujúcej agendy strategického výskumu (OSRA) a kľúčových strategických činností (KSA). Rada tiež vyzýva, aby sa posilnila úloha, ktorú zohráva EDA pri podpore inovácie v oblasti obrany vrátane prelomových technológií, a na tento účel vyzýva vysokého predstaviteľa/vedúceho Európskej obrannej agentúry, aby do konca roka 2021 predložil možnosti v tejto oblasti. Rada tiež nabáda členské štáty a príslušné inštitúcie EÚ, aby pokračovali vo svojej práci na posilňovaní a zlepšovaní bezpečnosti dodávok, pokiaľ ide o výrobky a technológie z oblasti obranného priemyslu. Nabáda Európsku investičnú banku, aby preskúmala ďalšie kroky s cieľom podporiť investície do činností týkajúcich sa výskumu a vývoja v oblasti obrany.
19. Rada zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť súdržnosť medzi jednotlivými iniciatívami EÚ v oblasti obrany a zároveň rešpektovať ich odlišný charakter a odlišné právne základy, a vyzýva VP, aby aj z funkcie podpredsedu Komisie a vedúceho agentúry do leta 2021 vypracoval tretiu správu o interakciách, vzájomných prepojeniach a súdržnosti medzi iniciatívami EÚ v oblasti obrany (CARD, PESCO, EDF).

20. Rada zdôrazňuje, že je potrebné ďalej posilňovať odolnosť Únie a členských štátov, ako aj ich schopnosť bojovať proti hybridným hrozbám vrátane dezinformácií prostredníctvom vykonávania príslušných opatrení, a to aj v kontexte Stratégie pre bezpečnostnú úniu, stratégie kybernetickej bezpečnosti a akčného plánu pre európsku demokraciu, zabezpečiť pritom koordinované a integrované využívanie existujúcich a potenciálnych nových nástrojov na boj proti hybridným hrozbám na úrovni EÚ a členských štátov, a zlepšovať pripravenosť, situačné povedomie a autonómne analytické spôsobilosti EÚ, ako aj pomáhať pri zvyšovaní odolnosti partnerov. Rada je naďalej odhodlaná preskúmať možné reakcie v oblasti hybridných hrozieb, a to aj na zahraničné zasahovanie a operácie ovplyvňovania, pričom tieto reakcie môžu zahŕňať preventívne opatrenia, ako aj uloženie povinnosti znášať náklady nepriateľským štátnym a neštátnym subjektom. Uznáva tiež význam posilnenej bezpečnosti, pokiaľ ide o telekomunikácie a priame zahraničné investície, v rámci rozsahu pôsobnosti práva EÚ a vnútroštátneho práva. Rada so záujmom očakáva pokrok vo vykonávaní iniciatív Stratégie pre bezpečnostnú úniu v oblasti boja proti hybridným hrozbám, ako sú napríklad začlenenie súvisiacich aspektov do tvorby politík, určenie základných odvetvových scenárov odolnosti a online platformy pre opatrenia na úrovni EÚ na boj proti hybridným hrozbám a príslušné právne dokumenty. Rada berie na vedomie skutočnosť, že v Stratégii EÚ pre bezpečnostnú úniu sa stredisko EÚ pre hybridné hrozby EU INTCEN uznáva ako kontaktné miesto pre posudzovanie hybridných hrozieb, a so záujmom očakáva výsledky druhého prieskumu hybridných rizík na základe príspevkov členských štátov, ako aj príslušných inštitúcií a orgánov EÚ, a vyzýva Komisiu, aby spolu s ostatnými inštitúciami a orgánmi EÚ podľa potreby k prieskumu prispela.³ Pripomínajúc svoje závery z júna 2020, Rada opätovne zdôrazňuje, že je potrebné posilniť bezpečnosť inštitúcií a orgánov EÚ proti všetkým formám škodlivých činností.

³ Akcia 1 spoločného rámca.

21. Rada uznáva, že globálne spoločné zdroje (vrátane kozmického priestoru, kybernetického priestoru a širého mora) sú čoraz viac vystavené jednostranným pokusom o privlastnenie, bránenie prístupu a konfliktnému správaniu a je odhodlaná zaistiť bezpečný prístup Európy k týmto globálnym spoločným zdrojom. Preto je naliehavé, aby podľa potreby prebehla ďalšia reflexia a významný pokrok v úsilí EÚ s cieľom presadzovať záujmy a hodnoty EÚ, ako aj globálny poriadok založený na pravidlách, a to aj v oblasti bezpečnosti a obrany.
22. Rada pripomína svoje závery z marca 2021 o stratégii kybernetickej bezpečnosti EÚ pre digitálnu dekádu a zdôrazňuje, že je potrebné ďalej posilňovať spôsobilosti EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti a kybernetickej obrany. Rada so záujmom očakáva nadchádzajúce preskúmanie politického rámca pre kybernetickú obranu a vojenskú víziu a stratégiu pre kybernetický priestor ako operačnú oblasť s cieľom zabezpečiť plné začlenenie kybernetickej bezpečnosti a kybernetickej obrany do širšej oblasti bezpečnosti a obrany. Okrem toho víta úsilie o posilnenie civilno-vojenských synergií a koordinácie v oblasti kybernetickej obrany a kybernetickej bezpečnosti. Uznáva, že pokračujúce využívanie súboru nástrojov kybernetickej diplomacie EÚ je dôležitým krokom pre predchádzanie a bránenie škodlivým kybernetickým činnostiam, odrádzanie od nich a reakciu na ne. Opätovne tiež potvrdzuje svoj záväzok urovnávať medzinárodné spory v kybernetickom priestore mierovými prostriedkami s cieľom znížiť riziko mylného vnímania, eskalácie a konfliktov, ktoré môžu vyplynúť z kybernetických incidentov. Rada okrem toho vyzýva, aby prebehli ďalšie diskusie zamerané na kybernetické otázky založených na možných scenároch. Rada tiež zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v úsilí o posilnenie a rozvoj spoľahlivých, bezpečných, odolných, rozširiteľných a interoperabilných utajovaných a neutajovaných komunikačných a informačných systémov v rámci inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, a tiež spolu s členskými štátmi.
23. Pripomínajúc svoje závery z januára 2021, Rada víta začatie pilotného projektu koncepcie koordinovanej námornej prítomnosti v Guinejskom zálive a na základe získaných poznatkov, ktoré sa majú predložiť v máji 2021, preskúma možnosť uplatňovania tejto koncepcie v iných potenciálnych budúcich námorných oblastiach záujmu, a to aj v indicko-tichomorskom regióne, v súlade so závermi Rady zo 16. apríla 2021 o stratégii EÚ pre spoluprácu v indicko-tichomorskom regióne, a to aj v spolupráci s príslušnými partnermi. Vzhľadom na to, že je potrebné plne vykonať pilotný projekt v Guinejskom zálive, Rada sa k tomuto vykonávaniu vráti do januára 2022.

Rada okrem toho vyzýva, aby sa ešte viac posilnila úloha EÚ ako globálneho garanta námornej bezpečnosti s cieľom presadzovať medzinárodné právo, najmä Dohovor OSN o morskom práve (UNCLOS), brániť záujmy EÚ, presadzovať slobodu plavby, a to aj využívaním námorných prostriedkov členských štátov EÚ v kontexte námornej diplomacie, a prehĺbiť námornú spoluprácu s partnermi v rámci stratégie námornej bezpečnosti EÚ a súvisiaceho akčného plánu. Zdôrazňuje tiež, že je potrebné, aby sa európske lode pravidelnejšie zastavovali v prístavoch na celom svete, keďže to predstavuje nástroj spolupráce a nadväzovanie kontaktov s partnerskými krajinami.

24. Rada opätovne zdôrazňuje rastúci význam kozmického priestoru pre autonómiu Únie a jej členských štátov a pripomína, že tento strategický sektor je čoraz viac vystavený zahlteniu, sporom, napätiam a konkurencii. V tejto súvislosti zdôrazňuje bezpečnostný rozmer nadchádzajúceho vesmírneho programu EÚ a úlohu VP, členských štátov a Komisie pri riešení súvisiacich hrozieb. Rada vyzýva, aby ďalej prebiehala strategická reflexia o dimenziách týkajúcich sa kozmického priestoru, bezpečnosti a obrany EÚ, pričom sa zohľadní aj civilná povaha vesmírneho programu EÚ. Rada tiež zdôrazňuje cenný prínos Satelitného strediska EÚ k SZBP a SBOP prostredníctvom jeho geopriestorovej spravodajskej podpory pre komunitu Únie zaoberajúcu sa analýzou spravodajských informácií, pre misie a operácie SBOP, najmä operáciu Irini, a pre podporu vonkajšej činnosti EÚ, najmä pokiaľ ide o podporu OSN, OBSE, a Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW), ako aj jeho prínos pre členské štáty.
25. Rada víta politickú dohodu o Nástroji na prepájanie Európy na roky 2021 – 2027 a so záujmom očakáva prvé výzvy na predkladanie návrhov zamerané na projekty dvojakého použitia s cieľom aktualizovať dopravnú infraštruktúru a zlepšiť civilnú aj vojenskú mobilitu. Vyzýva, aby sa pokračovalo vo vykonávaní akčného plánu EÚ v oblasti vojenskej mobility, a so záujmom očakáva tretiu spoločnú správu o pokroku do konca leta 2021. Vyzýva tiež, aby ďalej prebiehala reflexia o možných opatreniach, relevantných aktéroch a nových výstupoch (v oblastiach, ako sú napríklad digitalizácia, zvyšovanie kybernetickej odolnosti dopravnej infraštruktúry a systémov, využívanie umelej inteligencie) s cieľom zlepšiť vojenskú mobilitu v rámci EÚ aj mimo nej.

Rada tiež víta pokrok, ktorý sa dosiahol v oblasti vojenskej mobility v kontexte stálej štruktúrovanej spolupráce v rámci EDA, ako aj na vnútroštátnej úrovni, a vyzýva, aby sa ďalej pracovalo na urýchlení, zjednodušení a šandardizácii postupov prekračovania hraníc, uplatňujúc pritom medzirezortný prístup. Rada okrem toho vyzýva, aby sa uskutočnili ďalšie diskusie a cvičenia zamerané na kybernetické otázky založené na možných scenároch.

Posilnenie partnerstiev

26. Rada vyzdvihuje význam partnerstiev, pokiaľ ide o príspevok k posilneniu akcieschopnosti EÚ a ich úlohu pri podpore multilaterálneho svetového poriadku založeného na pravidlách. Opätovne zdôrazňuje význam bezpečnostných a obranných partnerstiev s medzinárodnými a regionálnymi partnerskými organizáciami vrátane OSN, NATO, OBSE, Africkej únie, Ligy arabských štátov a ASEAN-u a vyzýva, aby sa ďalej rozvíjali najmä dvojstranné vzťahy s partnerskými krajinami na základe strategickejšieho a cielenejšieho prístupu a so zameraním na podobne zmýšľajúcich partnerov, ktorí vyznávajú rovnaké hodnoty ako EÚ vrátane dodržiavania medzinárodného práva. V tejto súvislosti Rada so záujmom očakáva uplatňovanie posilnených spôsobov účasti tretích štátov na misiách a operáciách v rámci SBOP pri plnom rešpektovaní rozhodovacej štruktúry EÚ, ako aj jej rozhodovacej autonómie. Patria sem možnosti na zlepšenie včasnej výmeny informácií, účasti na výcviku a cvičeniach, ako aj konzultácií v počiatočnom štádiu s potenciálnymi partnermi prispievajúcimi k budúcim misiám a operáciám v rámci SBOP.
27. Rada víta významný pokrok vo vykonávaní priorít EÚ a OSN v oblasti mierových operácií a krízového riadenia na roky 2019 – 2021, ktorý vyústil do vzájomnej podpory medzi misiami a operáciami v teréne, ako aj do posilnenej spolupráce, najmä v oblastiach súvisiacich s právnymi štátom, policajnou činnosťou a programom zameraným na ženy, mier a bezpečnosť, ako aj pri riešení kontroly zbraní.

Podpísanie rámcovej dohody medzi OSN a EÚ o vzájomnej podpore je významným krokom k zlepšeniu spolupráce v tejto oblasti. V kontexte nadchádzajúcich konzultácií o ďalšom súbore priorít EÚ a OSN na roky 2022 – 2024 a vychádzajúc z tretej správy o pokroku Rada vyzýva, aby sa strategické partnerstvo EÚ a OSN v oblasti krízového riadenia a mierových operácií posilnilo a prispôsobilo s cieľom riešiť vznikajúce bezpečnostné výzvy a nedostatky zistené počas krízy spôsobenej pandémie COVID-19 a ďalej zvyšovať účinnosť našich misií a operácií v teréne. Rada vyzýva ESVČ, aby v septembri 2021 predložila návrhy týkajúce sa ďalšieho súboru priorít na roky 2022 – 2024.

28. Rada víta významný pokrok, ktorý sa dosiahol v spolupráci medzi EÚ a NATO od podpísania spoločných vyhlásení z Varšavy v roku 2016 a z Bruselu v roku 2018, a zdôrazňuje význam rozšíreného, vzájomne sa posilňujúceho a prospešného strategického partnerstva medzi EÚ a NATO v oblastiach spoločného záujmu s celkovým cieľom vybudovať medzi týmito dvomi organizáciami skutočne konštruktívne vzťahy. Vzhľadom na spoločné výzvy pre euroatlantickú bezpečnosť Rada opätovne zdôrazňuje význam posilnenej spolupráce medzi týmito dvoma organizáciami s cieľom presadzovať a obhajovať spoločné hodnoty a spoločné bezpečnostné záujmy. V tejto súvislosti opätovne potvrdzuje, že rýchle a hmatateľné vykonávanie spoločných vyhlásení a spoločného súboru návrhov zostáva pre EÚ kľúčovou politickou prioritou, a opätovne zdôrazňuje, že spolupráca medzi EÚ a NATO naďalej prebieha pri plnom rešpektovaní zásad transparentnosti, reciprocity a inkluzívnosti, ako aj nezávislosti rozhodovania a postupov oboch organizácií. Vzhľadom na nadchádzajúce piate výročie podpísania spoločného vyhlásenia z Varšavy Rada nabáda, aby sa pokračovalo v práci na vykonávaní oboch spoločných vyhlásení a spoločného súboru 74 návrhov v dohodnutom rámci, a to v úzkej spolupráci so všetkými členskými štátmi a s ich plným zapojením. Rada predovšetkým vyzýva, aby sa rýchlo dosiahol pokrok pri ambicióznom vykonávaní nového plánu paralelných a koordinovaných cvičení. Opätovne zdôrazňuje potrebu účinnej operačnej spolupráce v spoločných oblastiach nasadenia, najmä medzi námorným velením NATO (MARCOM) a EUNAVFOR Irini, a vyzýva, aby sa uzavrelo správne dojednanie, ktorá bude vychádzať z rámca dosiahnutého pre operáciu Sophia. Rada okrem toho zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť úsilie v oblastiach, ako sú napríklad politický dialóg, vojenská mobilita, boj proti hybridným hrozbám vrátane podpory odolnosti, kybernetickej bezpečnosti a obrany, a budovanie kapacít pre partnerov, a v tomto úsilí vytrvať.

Okrem toho uznáva, že je potrebné preskúmať možnosti, ako v rámci inkluzívneho procesu určiť nové oblasti spolupráce a zároveň rešpektovať právomoci EÚ a inštitucionálnu rovnováhu. Rada okrem toho opätovne potvrdzuje význam nehatenej výmeny informácií medzi EÚ a NATO inkluzívnym a nediskriminačným spôsobom na účely ďalšieho posilnenia spolupráce medzi týmito dvoma organizáciami vo všetkých dohodnutých oblastiach interakcie s cieľom podporiť synergie a vyhnúť sa zbytočnej duplicite. Rada so záujmom očakáva nadchádzajúcu šiestu správu o pokroku, ktorú spoločne predložia VP/PK/vedúci agentúry a generálny tajomník NATO. Zohľadňujúc rôznu povahu oboch organizácií a ich úlohy a členstvo a plne rešpektujúc autonómiu rozhodovania EÚ, Rada uznáva význam súdržnosti procesov reflexie, ktoré prebiehajú v rámci EÚ a NATO.

29. Vychádzajúc zo správnych dojednaní medzi EÚ a OBSE z roku 2018 Rada podporuje rozvoj inštitucionalizovanejšej spolupráce medzi EÚ a OBSE v oblasti predchádzania konfliktom a krízového riadenia.
30. Potvrdzujúc svoje závery o vzťahoch medzi EÚ a USA zo 7. decembra 2020, Rada zdôrazňuje, že silné transatlantické partnerstvo má zásadný význam pre zaistenie našej spoločnej bezpečnosti, stability a prosperity a prispievanie k nim, a opakuje, že Európska únia a Spojené štáty by mali pokračovať v úzkej spolupráci a dialógu v oblasti bezpečnosti a obrany a ďalej zintenzívniť spoločné úsilie, okrem iného prostredníctvom rozšíreného, vzájomne sa posilňujúceho a prospešného strategického partnerstva EÚ a NATO v oblastiach spoločného záujmu v rámci spoločných vyhlásení z Varšavy z roku 2016 a z Bruselu z roku 2018. Rada víta uverejnenie prvkov týkajúcich sa bezpečnosti a obrany v spoločnom oznámení z 2. decembra 2020 s názvom Nová agenda EÚ – USA pre globálnu zmenu. Rada pripomína svoju ochotu zapájať sa do pravidelného, komplexného, strategického a politického dialógu so Spojenými štátmi na základe spoločných hodnôt, spoločných záujmov a globálneho vplyvu. V tomto rámci očakáva užšiu a vzájomne prospešnú spoluprácu a štruktúrovaný dialóg s novou vládou USA v oblasti bezpečnosti a obrany v otázkach, ako sú napríklad príslušné iniciatívy zamerané na bezpečnosť a obranu, ozbrojenie a nešírenie, vplyv nových a prelomových technológií, kybernetická obrana, vojenská mobilita, boj proti hybridným hrozbám vrátane dezinformácií, krízové riadenie a vzťahy so strategickou konkurenciou.

Vychádzajúc z významného príspevku USA a EÚ k transatlantickej bezpečnosti, a to aj prostredníctvom nedávnych obranných iniciatív, by takýto osobitný dialóg umožnil užšiu spoluprácu. Posilnenie EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany posilní aj transatlantické partnerstvo.
